

- розглядає документи з господарсько-договірної та господарсько-претензійної діяльності; обліково-фінансові документи;

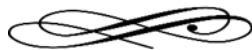
- документацію щодо особового складу та документацію пенсійного забезпечення.

На підтвердження окремішності такого напрямку варто навести його специфічні характеристики, які й визначають його специфіку та презентують особливі умови роботи з документованою інформацією у різних галузях. Зокрема, у системі документообігу спеціальних видів документації виділяється специфіка комунікаційних можливостей документа. Крім того, можна виділити комплексну схему класифікації документів і позначити місце в ній спеціальних видів документів. Виокремлюється документація офіційного походження. Свою специфіку мають і види документації установи. Виокремлюються економічна (фінансова, банківська, пенсійна тощо) та наукова системи документації. В юридичній галузі бачимо нормативний документ: його змістова специфіка та категоріальна складова. В науковій документації можемо виділити патентний документ, пояснюючи його історію та юридичний статус. На сьогодні свою специфіку та спеціальні ознаки формування й обігу мають електронні документи. Цей перелік можна продовжити, розглядаючи сферу культури, духовності тощо.

У підсумку, можна сказати, що спеціальні види документації є частиною загального документознавства, але їхній зміст, функціонування, часткова обмеженість доступу, специфіка оформлення обґрунтовують їхню окремішність у вигляді спеціального (галузевого) документознавства. А до переліку спеціальних (галузевих) видів документації можна зарахувати науково-технічні, управлінські, кадрові, картографічні, медичні, юридичні, криміналістичні, банківські, електронні, аудіовізуальні документи, які відбивають спеціалізацію та потребують певних умов їхньої реалізації.

Список використаних джерел

1. Кулешов С. Г. Загальне документознавство. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 122 с.
2. Кушнарєнко Н. Н. Документоведение: учебник. Изд. 2-е, перераб. и доп. Київ: Знання, 2000. 460 с.
3. Рєдька К. Ю. Соціальні комунікації. Документна комунікація в системі інформаційного управління. *Молодий вчений*. № 4(44). Квітень, 2017 р. С. 108–113.

Яворська Т. М., канд. пед наук,

Прігунов О. В., канд. екон. наук,

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА БІБЛІОТЕК НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Бурхливий розвиток і впровадження нових інформативно-комунікативних технологій і знань несуть із собою істотні зміни в інформаційній сфері на глобальному рівні. Їхній революційний вплив належить до економічної та соціальної сфер, державних структур та інститутів громадянського суспільства, освіти та науки, культури й способу життя людей. Створення глобального інформаційного простору, що забезпечує результативну інформаційну взаємодію людей, їхній доступ до всесвітніх інформаційних ресурсів, задоволення їхніх потреб в інформаційних продуктах і послугах, ставить на щабель вище роль і значення бібліотечної діяльності як системи глобального масового збереження та споживання інформації й цілого спектра інформаційних послуг [1].

Сучасні бібліотеки, поряд з іншими комунікативними суспільними структурами, переживають трансформації, що пов'язані з викликами часу. Серед головних викликів для бібліотек є відтік користувачів, зміна характеру та носіїв інформації, загалом зміна цінностей і стилів життя. Під впливом цих та інших факторів змінюються форми і методи роботи книгозбірень, оновлюється, осучаснюється дизайн та інтер'єр, бібліотечний простір наповнюється новим змістом. Бібліотеки, адаптуючись до сучасних умов, перетворюються на багатофункціональні культурно-інформаційні центри, що надають широкий спектр послуг для різних цільових груп.

Головним завданням бібліотек є забезпечення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб користувачів, а однією із ключових функцій бібліотек на сучасному етапі розвитку суспільства залишається інформаційна функція, що реалізується на базі комп'ютерних технологій. Відмінною рисою інформаційної функції є аналіз, обробка, оперативне доведення інформації до користувача.

Сьогодні важливого значення набуває інформаційна підтримка бібліотек. Загалом, інформаційна підтримка полягає в наданні різноманітної інформації для задоволення інформаційних потреб користувачів і розглядається такий вид підтримки в сучасному суспільстві як обслуговування, консультування людини або групи людей з питань інформаційного характеру.

Варто зазначити, що у бізнесі інформаційна підтримка є важливим процесом, під час якого користувач отримує певну інформацію для поліпшення бізнесу або діловодства. Отримані відомості використовуються для підготовки та реалізації управлінських рішень. Потребують подібної підтримки користувачі, зайняті керівництвом складними об'єктами. Система підтримки автоматизована. Вона вирішує питання інформаційного, аналітичного, інтелектуального характеру і спрямована на осіб, які приймають, обґрунтовують і виконують рішення.

Інформаційна підтримка бібліотек базується на наданні користувачам вільного, безперешкодного доступу до інформації, забезпечується насамперед відповідною матеріально-технічною базою, сучасними мережевими технологіями.

Бібліотеки надають інформацію всім зацікавленим категоріям користувачів із залученням як внутрішніх, так і зовнішніх інформаційних ресурсів, з використанням усіх можливих форм довідково-інформаційного обслуговування: бібліографічних списків і покажчиків, індивідуального і групового інформування, посилань на інтернет-ресурси тощо. Відтак, сучасний фахівець бібліотечної справи, окрім своїх фахових навичок, повинен вміти професійно працювати з електронними даними:

- налагоджувати, впроваджувати і використовувати у роботі автоматизовані бібліотечні інформаційні системи (АБІС);
- користуватися інформаційно-пошуковими системами;
- користуватися офісним програмним забезпеченням (застосунками MS Excel, MS Word, MS PowerPoint);
- здійснювати обробку матеріалів за допомогою відеоредакторів;
- вести блоги, сторінки у соціальних мережах, на відеоканалах YouTube;
- робити опитування;
- організовувати очні і онлайн-зустрічі;
- забезпечувати проведення рекламних заходів.

Сьогодні бібліотеки активно представлені у мережі Інтернет, у соціальних мережах, що дає змогу їм налагодити ефективні соціальні комунікації, довести цифровий контент науково-освітніх ресурсів до високого рівня зручності, релевантності, доступності, покращити іміджеву політику, бути сучасними та затребуваними.

Відтак надзвичайно важливою є інформаційна підтримка як вебсайту бібліотеки, так і бібліотечних сторінок в соціальних мережах, що складається з комплексу заходів, спрямованих на швидке оновлення їхнього змісту. Для просування та збільшення ефективності важливих подій бібліотечні фахівці використовують різні методи інформаційної підтримки, серед яких: публікації відомостей про майбутні заходи в мережі; створення

логотипу; розробка та просування анонсу; складання і публікація прес-релізу; щоденні публікації на порталах; створення активних посилань; публікації репортажу з місця подій (текст, фото). До інформаційної підтримки вебсайту також входить створення додаткових сторінок для розміщення контенту, оновлення поточної інформації, постійна робота над зовнішнім виглядом сайту, як-то розробка нових графічних елементів дизайну тощо.

Сьогодні набуває поширення концепція розвитку моделі Бібліотека 4.0, що передбачає застосування «штучного інтелекту» в бібліотеках. Електронні пристрої, які сприйматимуть стан середовища в якому вони знаходяться зможуть розумно та невимушено взаємодіяти з людиною та виконувати завдання задля отримання максимально необхідних результатів. Практично комп'ютерні технології будуть здатні самостійно приймати рішення і відповідно реагувати на кожну конкретну ситуацію.

Інформаційна підтримка бібліотечних сторінок у соціальних мережах може полягати у використанні такого сучасного тренду, як спеціалізовані інтелектуальні чат-боти, які на поточному етапі можуть розроблятися навіть без спеціальних знань в галузі інформаційних технологій за допомогою користувацьких сервісів-конструкторів. Впровадження такого бота в робочий процес автоматизує дії бібліотекаря і значною мірою вирішує проблему індивідуального обслуговування користувачів бібліотек в режимі 24/7. Чат-боти забезпечуватимуть інтерактивний доступ користувачів до бібліотечного фонду, надаватимуть рекомендації і консультації, збільшуючи кількість можливих взаємодій і одночасно розвантажуючи працівників бібліотек [2].

Отже, організація інформаційної підтримки бібліотек загалом, бібліотечних вебсайтів та сторінок у соціальних мережах є надзвичайно важливим напрямом діяльності, що дає змогу бібліотекам перетворюватися в культурно-інформаційні центри, що надають широкий спектр інформаційних послуг для різних цільових груп.

Список використаних джерел

1. Карашук О. Бібліотека в сучасному інформаційному просторі. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3172:biblioteka-v-suchasnomu-informatsijnomu-prostori&catid=81&Itemid=415

2. Tetiana Yavorska, Oleksii Prihunov, Yuriy Syerov. Efficiency of Using Social Networks in the Period of Library Activity in Remote Mode. Control, Optimisation and Analytical Processing of Social Networks. Proceedings of the 2nd International Workshop on Control, Optimisation and Analytical Processing of Social Networks (COAPSN 2020). Lviv, Ukraine, May 21, 2020. P. 214–226.